

1e begrotingswijziging 2019

Concept voor Provinciale Staten

Randstedelijke Rekenkamer | april 2019

| Inhoudsopgave |

SAMENVATTING VAN WIJZIGINGEN	3
1 BELEIDSBEGROTING.....	4
1.1 PROGRAMMAPLAN/ONDERZOEKSPROGRAMMA	4
1.2 PARAGRAFEN.....	8
1.2.1 Weerstandvermogen.....	8
1.2.2 Financiering.....	9
1.2.3 Bedrijfsvoering.....	9
2 FINANCIËLE BEGROTING	12
2.1 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	12
2.2 UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE	15
2.3 MEERJARENRAMING.....	17

| Samenvatting van wijzigingen |

Aanleiding

Op 4 oktober 2018 vond de laatste bijeenkomst van de Programmaraad plaats in deze statenperiode. Deze bijeenkomst stond vooral in het teken van terugblikken. Voor wat betreft het onderzoeksprogramma is aan de orde geweest dat het provinciespecifieke onderzoek voor Flevoland in voorbereiding was genomen evenals het onderzoek Wonen en dat het onderzoek Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)/Regiotaxi is uitgesteld.

In deze gewijzigde begroting zijn de werkzaamheden van 2019 opgenomen. Om in één oogopslag duidelijk te maken wat de wijzigingen zijn ten opzichte van de begroting 2019, is hieronder een samenvatting opgenomen.

Wijzigingen t.o.v. de begroting 2019

Beleidsbegroting

In het onderzoeksprogramma zijn de volgende onderzoeken opgenomen:

- I. Wonen: De Rekenkamer is gestart met een vooronderzoek naar het thema Wonen. De onderzoeksopzet zal in het eerste kwartaal van 2019 worden gepubliceerd.
- II. Complexe opgaven Flevoland: De onderzoeksopzet zal in het tweede kwartaal van 2019 worden gepubliceerd. Publicatie van het onderzoek staat gepland voor het vierde kwartaal van 2019.
- III. Warmtebedrijf Rotterdam: Naar aanleiding van een motie van PS Zuid-Holland is de Rekenkamer gestart met een vooronderzoek naar het Warmtebedrijf Rotterdam. De onderzoeksopzet zal in het tweede kwartaal van 2019 worden gepubliceerd.
- IV. Nader te bepalen: In verband met de nieuwe Statenperiode heeft de Rekenkamer ruimte gehouden in het onderzoeksprogramma voor nog nader te bepalen onderzoek(en).
- V. Verkenningen: Door structureel aandacht te besteden aan de verschillende beleidsthema's en oriëntatie op nieuwe onderzoeksonderwerpen wil de Rekenkamer zorg dragen voor een goede aansluiting op de behoeften van de provincies en de actualiteit.

Financiële begroting

In de baten zijn de definitieve indexcijfers uit de Macro Economische Verkenningen van het CPB van september 2018 verwerkt.

| 1 | Beleidsbegroting

1.1 Programmaplan/onderzoeksprogramma

1.1.1 Algemeen

Wat willen we bereiken?

De missie van de Randstedelijke Rekenkamer luidt:

Het verbeteren van het functioneren van het provinciaal bestuur (*van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland*) en de daarmee verbonden organen en het versterken van de publieke verantwoording.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om invulling aan de missie te geven doet de Randstedelijke Rekenkamer onafhankelijk onderzoek op het terrein van doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. De Rekenkamer rapporteert haar bevindingen primair aan de Provinciale Staten. Door publicatie van de bevindingen tracht de Rekenkamer de publieke verantwoording te versterken. In paragraaf 1.1.2 zijn de onderzoeken uit het onderzoeksprogramma opgenomen die de Rekenkamer in 2019 uitvoert. NB Het programmaplan bevat slechts één programma en dat is het onderzoeksprogramma.

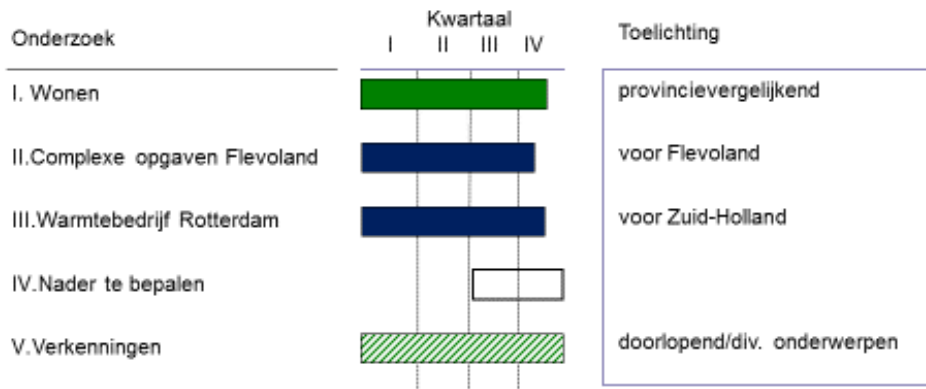
Wat mag het kosten?

De totale lasten van het onderzoeksprogramma zullen circa € 1.613.900 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW en exclusief de frictiekosten, de kosten voor de evaluatie en de toevoeging aan de voorziening eigen risicodragerschap. De kosten van de overhead bedragen € 368.800. De overhead beslaat personele kosten (management, ondersteuning en opleidingen), kosten voor huisvesting en kosten voor de informatievoorziening. Het onderzoeksprogramma wordt gefinancierd door de deelnemers (i.e. de Randstadprovincies) aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer.

1.1.2 Het onderzoek

De Randstedelijke Rekenkamer wil met het uitvoeren van haar onderzoeksprogramma het functioneren van het provinciaal bestuur verbeteren. De Rekenkamer heeft een gestructureerd proces om tot een optimale onderzoeksprogrammering te komen. Op verschillende manieren worden suggesties voor onderzoeksthema's verzameld, bijvoorbeeld via een 'rondje langs de fracties'. Na een oriëntatie op een thema en/of door het uitvoeren van een verkennend onderzoek wordt een beknopte lijst van kansrijke relevante onderzoeks-onderwerpen opgesteld. Bovendien stimuleert de Rekenkamer verzoekonderzoeken vanuit de Staten. Voorafgaand aan de vaststelling van het onderzoeksprogramma laat de Rekenkamer zich adviseren door de Programmaraad. Deze bestaat uit leden van Provinciale Staten van de vier provincies.

Schematisch ziet het onderzoeksprogramma er als volgt uit:

I. Wonen (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland)

Wat is de aanleiding?

In Nederland en met name in de Randstad neemt het tekort aan woningen toe. Gevolgen van het tekort aan woningen zijn onder andere snel duurder en schaarser wordende koopwoningen, stijgende huurprijzen en oplopende wachttijden voor sociale huurwoningen. De provincies voeren, rekening houdend met het rijksbeleid, de regie over de integratie en afweging van ruimtelijke opgaven van (boven)regionaal belang. Voor wonen houdt dit onder andere in dat de programmering van verstedelijking een taak is van de provincies en (samenwerkende) gemeente. De wijze waarop de provincies invulling geven aan hun regierol is niet wettelijk bepaald. Provincies kunnen een eigen invulling geven aan hun rol en hebben de beschikking over juridische, bestuurlijke en financiële instrumenten.

Wat willen we bereiken?

Met dit onderzoek willen we Provinciale Staten van Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland ondersteunen in hun kaderstellende en controlerende rol door inzicht te geven in de wijze waarop de regierol op het gebied van wonen wordt ingevuld en uitgevoerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Rekenkamer kijkt naar de manier waarop de provincies het woonbeleid hebben vormgegeven. Hierbij komen onder andere de hoofdoelen van het woonbeleid, de rol van de provincie op het gebied van wonen en de instrumenten die de provincie inzet aan de orde. De Rekenkamer onderzoekt ook de ingezette instrumenten op hun werking / uitvoering. De manier waarop de werking / uitvoering van een instrument wordt onderzocht is afhankelijk van het type instrument. De Rekenkamer zal afhankelijk van het type instrument een geschikte werkwijze hanteren. Tot slot wordt de informatievoorziening omtrent wonen aan PS beoordeeld.

Voor de beantwoording van de onderzoeksvragen zullen onder andere documenten zoals provinciale structuurvisies, begrotingen en evaluaties bestudeerd worden en interviews gehouden worden met medewerkers

van de provincies. Ook zullen (groeps)interviews worden gehouden met medewerkers van gemeenten en andere betrokkenen.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek zullen circa € 400.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

II. Complexe opgaven Flevoland

Wat is de aanleiding?

De Programmaraad heeft positief geadviseerd op het voorstel om voor Flevoland een provinciespecifiek onderzoek uit te voeren over hoe de besluitvorming bij complexe opgaven verloopt en hoe PS daarbij betrokken zijn. De Rekenkamer heeft eerder, in 2007 en 2010, onderzoek gedaan naar 'Grip op grote projecten'. De aanbevelingen die daaruit voortvloeiden hebben er voornamelijk niet toe geleid dat PS meer grip op grote projecten, danwel complexe opgaven, ervaren. Uit diverse gesprekken werd duidelijk dat Statenleden zich zorgen maken over de besluitvormende rol bij complexe opgaven en de daaronder liggende informatievoorziening.

Wat willen we bereiken?

Met dit onderzoek beoogt de Rekenkamer inzichtelijk te maken hoe PS in staat gesteld zijn om invulling te geven aan hun kaderstellende en controlerende rol en hoe zij dit in de praktijk gedaan hebben bij drie complexe opgaven. Dit onderzoek richt zich op de doeltreffendheid van de samenwerking tussen PS en GS en de recente initiatieven om deze samenwerking te optimaliseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

De onderzoeksvragen zijn erop gericht om de besluitvorming door en informatievoorziening aan PS in beeld te brengen. Drie casussen staan hierbij centraal, namelijk Erfgoedpark Batavialand, Flevokust Haven en Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland. De recente ontwikkelingen in de samenwerkingsrelatie tussen PS en GS en, voor zover relevant, de aanbevelingen van de rekenkamer uit 2007 en 2010, zullen worden meegenomen in dit onderzoek. De aanbevelingen zullen op een interactieve wijze met Statenleden tot stand komen. Publicatie van het rapport staat gepland voor het laatste kwartaal van 2019.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek zullen circa € 300.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

III. Warmtebedrijf Rotterdam (Zuid-Holland)

Wat is de aanleiding?

Op 19 september 2018 namen Provinciale Staten met algemene stemmen een motie aan waarin de Randstedelijke Rekenkamer wordt gevraagd om een onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de bedrijfsvoering en de rol van de provincie bij het Warmtebedrijf Rotterdam (WbR).¹ De Rekenkamer heeft dit verzoek gehonoreerd en is in januari 2019 gestart aan een vooronderzoek.

¹ Provincie Zuid-Holland (2018), *Motie 837: Onderzoek Rekenkamer Warmtebedrijf*, 19 september 2018

Wat willen we bereiken?

Met dit onderzoek wil de Rekenkamer PS van Zuid-Holland ondersteunen in hun kaderstellende en controlerende rol door inzichtelijk te maken hoe de provinciale besluitvorming en de informatievoorziening is verlopen inzake het dossier WbR.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het onderzoek richt zich op een aantal belangrijke momenten in de besluitvorming door GS, PS en waar relevant (verbonden) partijen met betrekking tot het WbR. De Rekenkamer zal nagaan of de provinciale besluiten zorgvuldig zijn voorbereid en genomen alsmede of de communicatie en informatie-uitwisseling tussen de ambtelijke organisatie, GS en betrokken (verbonden) partijen aangaande de besluiten voldoende was. Bij de besluitvorming door verbonden partijen zal worden gekeken of deze conform afspraken met de provincie heeft plaatsgevonden. Voor de geselecteerde besluitvormingsmomenten onderzoekt de Rekenkamer ook of de informatievoorziening aan PS toereikend (tijdig, begrijpelijk en volgens afspraak) is geweest. Publicatie van het rapport staat gepland voor het laatste kwartaal van 2019.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek zullen circa € 300.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

IV. Nader te bepalen

Wat is de aanleiding?

Het onderzoeksprogramma voor het eerste deel van 2019 is in overleg met de Programmaraad tot stand gekomen. In het voorjaar van 2019 zal een nieuwe Programmaraad aantreden, die zal worden betrokken bij de invulling van het onderzoeksprogramma voor de rest van het jaar. Dan zal ook aan de orde zijn of het in 2018 uitgestelde onderzoek Collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV), zoals de regiotaxi al dan niet alsnog in 2019 zal worden uitgevoerd. Eind 2018 is de Rekenkamer extern geëvalueerd. Uit de evaluatie bleek dat de provincies veel waarde hechten aan verzoekonderzoeken. De Rekenkamer zal dit stimuleren.

Wat willen we bereiken?

De ruimte in het onderzoeksprogramma willen we benutten voor nieuw onderzoek dat veel draagvlak heeft bij PS.

Wat gaan we daarvoor doen?

Naast de gebruikelijke manier van het inventariseren van relevante onderzoeksonderwerpen (zie V. Verkenningen) zal de Rekenkamer actief de mogelijkheid bieden dat provincies verzoekonderzoek indienen. Afhankelijk van het onderwerp zal de Rekenkamer bepalen op welke manier het onderzoek wordt uitgevoerd.

Wat mag het kosten?

De kosten voor de nader te bepalen onderzoeken zullen circa € 500.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

V. Verkenningen (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland)

Wat is de aanleiding?

De medewerkers van de Rekenkamer besteden een beperkt deel van hun tijd aan het volgen van beleidsontwikkelingen en oriëntatie op nieuwe onderzoeksonderwerpen. Hiervoor houden zij bijvoorbeeld actuele berichten bij uit de provincies en volgen zij vergaderingen van PS en Statencommissies. Daarnaast kan een verzoek van de afzonderlijke provincies of derden ertoe leiden dat wij ons nader in een onderwerp verdiepen.

Wat willen we bereiken?

Door structureel aandacht te besteden aan de verschillende beleidsthema's en oriëntatie op nieuwe onderzoeks- onderwerpen wil de Rekenkamer zorg dragen voor een goede aansluiting op de behoeften van de provincies en de actualiteit. Op basis van de verkenningen en het actualiseren van de bestaande groslijst van onderzoeks- onderwerpen stelt de Rekenkamer na overleg met de Programmaraad haar onderzoeksprogramma vast.

Wat gaan we daarvoor doen?

De medewerkers van de Rekenkamer zijn toebedeeld aan provincieteams. Het uitvoeren van verkenningen is een continue activiteit van deze teams. Voor de verkenning van onderzoeksonderwerpen monitoren en bestuderen zij documenten, waaronder persberichten, nieuwsbrieven, rapporten, begrotingen en jaarstukken. Dit kunnen documenten zijn van de provincies, maar ook van andere overheden of aan de provincies gerelateerde instellingen. Ook spreken zij zo nodig betrokken ambtenaren, maar ze voeren vooral ook informerende gesprekken met Statenleden en ze volgen vergaderingen van Statencommissies en PS als een relevant onderwerp op de agenda staat.

De Rekenkamer verzamelt relevante onderwerpen en beoordeelt deze onderwerpen op financieel belang, maatschappelijk belang, rol van de provincie en geschiktheid voor een rekenkameronderzoek. De Programmaraad adviseert de Rekenkamer ten aanzien van de te onderzoeken onderwerpen.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek zullen circa € 100.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

1.2 Paragrafen

De beleidsbegroting bestaat uit een aantal paragrafen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten (zie BBV). Voor de Rekenkamer zijn alleen onderstaande paragrafen Weerstandsvermogen, Financiering en Bedrijfsvoering van toepassing.

1.2.1 Weerstandsvermogen

De directe risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie van de Rekenkamer, zijn minimaal van omvang. De Rekenkamer heeft vooral te maken met reguliere kosten die vooraf goed te ramen zijn, zoals personeelskosten, huisvesting, ICT en kantoorartikelen. Onverwachte kosten van substantiële omvang waarvoor geen dekking is, hebben zich in het verleden niet voorgedaan en worden ook in 2019 niet verwacht.

De weerstandscapaciteit van de Rekenkamer bestaat uit het resterende deel van de begroting inclusief de bestemmingsreserve onderzoek van € 275.000 en de bestemmingsreserve spaarverlof van € 45.000 waarvoor

nog geen verplichtingen zijn aangegaan. Deze capaciteit is voldoende groot om de risico's van materiële betekenis af te dekken.

In totaal hebben wij zeven risico's geïdentificeerd waarvoor beheersmaatregelen zijn getroffen. De risico's van de frictiekosten ten gevolge van de reorganisatie, het eigen risicodragerschap, het persoonlijk ontwikkelbudget (POB) en de evaluatie van de Rekenkamer zijn afgedekt door middel van een voorziening. De risico's van extra onderzoek, de extra kosten van de plaatsvervangend bestuurder en van het sparen van vakantiedagen, zijn afgedekt door middel van een reserve. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 2.2 Uiteenzetting financiële positie.

1.2.2 Financiering

De Randstedelijke Rekenkamer wordt gefinancierd door de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. Het programmaresultaat is te gebruiken om de reserve aan te vullen tot 25% van de totale bijdrage van de vier deelnemende provincies. Het resterende deel wordt naar rato van de bijdragen teruggestort naar de vier provincies.

De Rekenkamer heeft een rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Conform het Treasurystatuut kunnen tijdelijke overschotten aan liquide middelen worden uitgezet, indien hiermee een rentevoordeel van meer dan € 4.000 kan worden behaald. Dit is niet het geval en daarom zetten we in 2019 geen middelen uit.

1.2.3 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering.

Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Het personeel van de Randstedelijke Rekenkamer is in dienst van de provincie Flevoland. De Randstedelijke Rekenkamer volgt daarom het beleid van de provincie aangaande de arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden en het ziekteverzuim. De Randstedelijke Rekenkamer stelt zich ten doel om het ziekteverzuim in 2019 onder de norm van 5% te houden.

De Randstedelijke Rekenkamer beschikt over twee gediplomeerde bedrijfshulpverleners, die in geval van ongevallen of calamiteiten in staat zijn eerste hulp te verlenen. De bedrijfshulpverleners zullen beide in 2019 een herhalingscursus volgen.

Personeelsbeleid

De personeelsformatie van de Randstedelijke Rekenkamer bestaat uit een ambitieuze groep van hoog opgeleide medewerkers met over het algemeen ruime onderzoekservaringen. Ook in 2019 zal de Rekenkamer aandacht besteden aan opleiding en training, zodat de medewerkers zich verder blijven ontwikkelen. Voor het aanvullen van specifieke kennis en vaardigheden, worden zo nodig externen ingezet.

Alhoewel de bestuurder/directeur bevoegd is tot het voeren van een eigen personeelsbeleid wordt in principe aangesloten bij het personeelsbeleid van de provincie Flevoland. Met regelmaat worden P&O-aangelegenheden met de afdeling Managementondersteuning van de provincie Flevoland afgestemd.

Automatisering en Informatisering

De Randstedelijke Rekenkamer heeft in 2017 de computerserver en bijbehorende programma's vervangen. De desktopcomputers en monitors zijn vrijwel allemaal in 2014 aangeschaft. Het systeem biedt de mogelijkheid om locatie ongebonden te kunnen werken. In dit verband beschikt de Rekenkamer ook over een aantal laptops en hebben medewerkers tablets in bruikleen. Sinds 2016 beschikt de Rekenkamer over een smartboard, dat mogelijkheden biedt voor het (interactief) presenteren en bespreken van onderzoeksresultaten. Voor 2019 zijn een aantal wijzigingen voorzien. Deze hebben met name betrekking op het verder verbeteren en beveiligen van de ICT omgeving.

Communicatie

De Rekenkamer is regelmatig op de provinciehuizen. De eerder genoemde provincieteams onderhouden actief contact met de Statenleden voor input van onderzoeksuggesties en reflectie op ons werk. Al in een vroege fase van ieder onderzoek wordt gesproken met ambtenaren en Statenleden, zodat het onderzoek zoveel mogelijk kan aansluiten bij de behoefte van PS. Ook besteedt de Rekenkamer veel aandacht aan de wijze van het aanbieden van haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen. De Rekenkamer publiceert haar rapporten op de website www.randstedelijke-rekenkamer.nl, waarop niet alleen de publicaties maar ook de agenda's en verslagen van de behandeling eenvoudig zijn te vinden.

De Randstedelijke Rekenkamer voert regelmatig overleg met andere Rekenkamers. In het kader van de Kring van Provinciale Rekenkamers wordt tijdens bijeenkomsten onder meer gesproken over bedrijfsvoering, beleid, onderzoeksprogrammering en concrete onderzoeken. Daar waar relevant wisselen de Rekenkamers informatie uit over de oriëntatie op een onderzoeksonderwerp, het opzetten van een beoordelingskader, de onderzoeksopzet en de bevindingen. Tevens heeft de bestuurder/directeur regelmatig overleg met de directeurs van de Rekenkamers van Amsterdam en Rotterdam. Daarnaast participeert de Randstedelijke Rekenkamer in een overleg van de lokale rekenkamers in de regio Kennemerland en in een overleg van de lokale Rekenkamers in Flevoland om kennis en ervaring te delen.

Organisatie

De organisatie van de Randstedelijke Rekenkamer bestaat in 2019 uit een totale formatie van één bestuurder/directeur, één deeltijd plaatsvervangend bestuurder, één adjunct-directeur/senior projectleider, twee projectleiders, zes onderzoekers, een deeltijd office-manager en een deeltijd managementassistente. Daarnaast heeft de Rekenkamer ruimte voor maximaal 2 stageplaatsen.

De formatie en bezetting begin 2019 zijn als volgt:

Formatie	Fte	Bezetting 1 januari 2019	Fte
Bestuurder/directeur	1,1	Bestuurder/directeur	1,2
Ondersteuning	1,2	Ondersteuning	1,3
Projectleider	3,0	Projectleider	2,6
Onderzoeker	6,0	Onderzoeker	6,6
Totaal	11,3	Totaal	11,7

Interne beheersing

De financiële administratie wordt bijgehouden door het secretariaat van de Randstedelijke Rekenkamer. Conform de Financiële beleids- en beheersverordening en de Controleverordening heeft de Rekenkamer een Intern Controleplan, dat is getoetst door de voorgaande accountant. Met behulp van checklisten wordt in september en in februari de betrouwbaarheid van de financiële informatievoorziening en de naleving van relevante wet- en regelgeving getoetst. Via kwartaalrapportages houdt de bestuurder/directeur van de Rekenkamer zicht op de uitputting van de begroting, de voortgang van de onderzoeken en de omvang van de liquide middelen. Tijdelijke overtollige middelen kunnen conform de Financiële beleids- en beheersverordening en het Treasurystatuut worden uitgezet indien de verwachte meeropbrengst hoger is dan het in het statuut opgenomen drempelbedrag. Zoals gemeld in paragraaf 1.2.2 Financiering zal het drempelbedrag van € 4.000 in 2019 waarschijnlijk niet behaald worden en zetten we daarom geen middelen uit.

Huisvesting en facilitaire dienstverlening

De Randstedelijke Rekenkamer is gevestigd nabij station Sloterdijk in Amsterdam. Vanuit dit kantoorpand is er via het openbaar vervoer een goede aansluiting met de vier provinciehuizen in Den Haag, Haarlem, Lelystad en Utrecht. De kantoorruimte is gehuurd en maakt onderdeel uit van een bedrijfsverzamelgebouw. De facilitaire dienstverlening (zoals bewaking, schoonmaak en receptie) maakt onderdeel uit van het huurcontract. In 2017 is het kantoor heringericht om te komen tot een moderne werkomgeving met goed ingerichte werkplekken voor de medewerkers. Hierbij zijn ook de mogelijkheden voor een actieve werkhouding vergroot. Voor 2019 zijn geen grote investeringen voorzien.

| 2 | Financiële begroting

2.1 Overzicht van Baten en Lasten

	Begroting 2019 1 ^e wijziging	Begroting 2019 oorspronkelijk	Rekening 2018
Baten			
Bijdragen van de provincies	1.608.100	1.610.600	1.553.300
Extra bijdrage provincie Utrecht			128.064
Rentebaten	-	-	-
Onttrekking uit de voorziening POB	7.000	7.000	
Som van de baten	1.615.100	1.617.600	1.681.364
Lasten			
Onderzoeksprogramma	1.613.900	1.607.500	1.553.507
Toevoeging voorziening POB			4.083
Toevoeging aan de voorziening eigen risicodragerschap	-	9.300	7.543
Toevoeging aan voorziening evaluatie	8.300	8.300	8.300
Som van de lasten	1.622.200	1.625.100	1.573.433
Resultaat voor bestemming	-/-7.100	-/-7.500	107.931
Onttrekking uit bestemmingsreserve plv bestuurder	13.100	13.500	12.726
Toevoeging aan bestemmingsreserve onderzoek	-	-	-60.000
Onttrekking uit bestemmingsreserve onderzoek	-	-	-
Toevoeging aan bestemmingsreserve spaarverlof	-6.000	-6.000	-13.000
Onttrekking aan reserve spaarverlof		-	-
Resultaat na bestemming	-	-	47.657
Bestemming programmaresultaat			
Verrekenen met de deelnemende provincies	-	-	47.657

De lasten worden gedekt door de bijdragen van de provincies aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer en onttrekkingen uit de voorzieningen frictiekosten, POB en evaluatie en de bestemmingsreserve plaatsvervangend bestuurder.

Baten

De bijgestelde begroting van de Rekenkamer is gebaseerd op de meerjarenbegroting die medio 2013 is opgesteld ten behoeve van de reorganisatie van de Randstedelijke Rekenkamer en waarmee de PS-en van de vier provincies hebben ingestemd. Hierop wordt jaarlijks prijsindexering toegepast, waarbij gebruik gemaakt wordt van de indexeringen in de Macro Economische Verkenningen van het CPB. Voor 2019 bedraagt de indexering voor de Salarissen en sociale lasten 3,8% en de indexering voor Overige overheadkosten 2,4%. De structurele begroting neemt hierdoor met 3,5% toe.

Begroting	Structureel 2019	Structureel 2018 (na MEV)
Salarissen en sociale lasten	1.297.100 (+3,8%)	1.249.600
Overige overheadkosten	311.000 (+2,4%)	303.700
Totaal	1.608.100 (+3,5%)	1.553.300

De verdeling van de kosten over de vier deelnemende provincies dient te worden gebaseerd op gegevens uit de meicirculaire provinciefonds 2018², zoals overgenomen in onderstaande tabel.

Provincie	Belastingcapaciteit	Totale uitkering		In %
		Provinciefonds	Totaal	
Flevoland	60.155.855	93.212.960	153.368.815	10,93%
Noord-Holland	200.069.100	206.769.852	406.838.952	29,00%
Utrecht	110.748.309	219.157.765	329.906.074	23,52%
Zuid-Holland	245.473.126	267.229.089	512.702.215	36,55%
Totaal	616.446.390	786.369.666	1.402.816.056	100,00%

Voor de helft van de begroting dragen de provincies evenveel bij (het gelijke deel). Voor de andere helft van de begroting is de omvang van de bijdrage naar rato van de som van de belastingcapaciteit en de uitkering uit het provinciefonds (het ongelijke deel). De bijdragen van de vier provincies worden in de hiernavolgende tabel weergegeven.

Provincie	In %	Ongelijk deel	Gelijk deel	Totaal structurele bijdragen incl. BTW
Flevoland	10,93%	87.906	201.013	288.919
Noord-Holland	29,00%	233.187	201.013	434.200
Utrecht	23,52%	189.092	201.013	390.104
Zuid-Holland	36,55%	293.865	201.013	494.877
Totaal	100,00%	804.050	804.050	1.608.100

De genoemde bijdrage van de provincies is inclusief de voor de provincies compensabele BTW. De Rekenkamer verstrekt namelijk na afloop van het jaar een opgave van de afgedragen BTW aan de provincies. De provincies kunnen deze omzetbelasting beschouwen als ware deze rechtstreeks in rekening gebracht, zodat compensatie van deze omzetbelasting uit het BTW-compensatiefonds mogelijk is. De raming van de netto bijdragen is in de hiernavolgende tabel weergegeven.

Provincie	Bijdragen incl. BTW	Raming netto bijdragen
Flevoland	288.919	241.100
Noord-Holland	434.200	362.300
Utrecht	390.104	325.500
Zuid-Holland	494.877	413.000
Totaal	1.608.100	1.341.900

² In de gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer is vastgelegd dat de kosten over de deelnemers worden verdeeld volgens de sleutel zoals omschreven in artikel 8 van de Statuten van de Vereniging Interprovinciaal Overleg.

Lasten

In onderstaande tabel worden de lasten per kostenpost gegeven.

Lasten	Begroting 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
	1 ^e wijziging	oorspronkelijk	
Personeel	1.331.200	1.364.900	1.198.636
- w.v. management en ondersteuning (overhead) 14%	187.100	168.600	
- w.v. opleidingen (overhead) 2,2%	29.000	25.000	
Inhuur	130.000	100.000	209.402
- w.v. Project inhuur	75.000	70.000	168.057
- w.v. Inhuur diensten van derden	55.000	30.000	41.345
Huisvesting en servicekosten (overhead)	117.000	117.000	114.658
Informatievoorziening (overhead)	35.700	25.600	30.811
Toevoeging voorziening POB	-	-	4.083
Toevoeging voorziening Evaluatie	8.300	8.300	8.300
Toevoeging voorziening eigen risicodragerschap	-	9.300	7.543
	<u>1.622.200</u>	<u>1.625.100</u>	<u>1.573.433</u>

Lasten onderzoeksprogramma

Personeel

De personele lasten zijn nagenoeg gelijk aan de raming van de primitieve begroting 2019.

Project inhuur

Het bedrag voor project inhuur is nagenoeg gelijk aan de raming van de primitieve begroting.

Inhuur diensten van derden

De kosten voor de inhuur van diensten van derden zal hoger zijn dan geraamd bij de primitieve begroting vanwege extra kosten voor ondersteuning bij de zogenoemde goede gesprekken in het kader van de CAO en ondersteuning bij de toepassing van de Algemene Verordening Gegevensbeveiliging (AVG).

Huisvesting en servicekosten

De huisvesting en servicekosten blijven nagenoeg gelijk.

Informatievoorziening

De kosten voor informatievoorziening stijgen, omdat geïnvesteerd wordt in het verder verbeteren en beveiligen van de ICT-omgeving.

Evaluatie

De Gemeenschappelijke Regeling bepaalt dat de Rekenkamer eens per zes wordt geëvalueerd. De laatste evaluatie is bijna geheel in 2018 uitgevoerd. Vanaf 2018 wordt jaarlijks een zesde deel van de geraamde kosten voor de volgende externe evaluatie toegevoegd aan de voorziening.

Toevoeging aan de voorziening eigen risicodragerschap

De Randstedelijke Rekenkamer is eigen risicodragers, waardoor mogelijke uitkeringslasten bij vertrek van personeel ten laste van de Rekenkamer worden gebracht. Omdat de Rekenkamer voor tijdelijk personeel een payroll-aanstelling als beheersmaatregel ongewenst vindt en omdat dat ook een relatief dure constructie is, is voor het eigen risicodragerschap een voorziening gevormd. In 2018 is de voorziening aangevuld tot het geraamde bedrag om het gemiddelde van de mogelijke scenario's te dekken.

Saldo

Het beoogde saldo voor 2019 is € 7.100 negatief. Dit wordt gedekt door een onttrekking van € 13.100 uit de bestemmingsreserve voor de plaatsvervangend bestuurder. Daarnaast vindt een storting plaats van € 6.000 in de bestemmingsreserve spaarverlof.

2.2 Uiteenzetting financiële positie

Financiering

Voor een toelichting op de financiering zie onderdeel baten in paragraaf 2.1.

Reserves

Bestemmingsreserve onderzoek:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	215.000	0	0	215.000
2018	215.000	0	60.000	275.000
2019	275.000	0	0	275.000

Bestemmingsreserve plaatsvervangend bestuurder:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	80.000	5.700	0	74.300
2018	74.000	13.000	0	61.000
2019	61.000	13.100	0	47.900

Bestemmingsreserve spaarverlof:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	0		32.000	32.000
2018	32.000	0	13.000	45.000
2019	45.000	0	6.000	51.000

Bestemmingsreserve onderzoek

De opgebouwde bestemmingsreserve onderzoek zal in 2019 in principe niet worden aangesproken. Overeenkomstig de motivatie van de opbouw van de bestemmingsreserve zijn hierop twee uitzonderingen mogelijk:

1. Het terstond uitvoeren van eenmalig extra onderzoek, als de actualiteit daar aanleiding voor geeft. Dankzij de reserve is de Rekenkamer dan niet afhankelijk van het al dan niet beschikbaar stellen van extra budget door de provincies.
2. Het opvangen van onverwachte extra uitgaven voor het geprogrammeerde onderzoek.

Bestemmingsreserve plaatsvervangend bestuurder

PS van de vier provincies hebben eind 2016 / begin 2017 besloten om een nieuwe plaatsvervangend bestuurder aan te stellen voor 0,2 fte. Bij de reorganisatie in 2015 is rekening gehouden met 0,1 fte. Vanuit het programmaresultaat 2016 is daarom voor de extra 0,1 fte € 80.000 gestort in een bestemmingsreserve voor de plaatsvervangend bestuurder. De onttrekking aan de reserve zal in 2019 naar verwachting € 13.100 bedragen en resulteren in een eindsaldo van € 47.900.

Bestemmingsreserve spaarverlof

In het kader van de nieuwe CAO hebben medewerkers de mogelijkheid om hun al dan niet bijgekochte verlof tot een bepaald, maar aanzienlijk plafond, te sparen. Er is een voorziening gevormd voor het geval (langdurig) doorbetaald verlof wordt opgenomen en hiervoor vervanging ingehuurd moet worden. De dotaties zijn afgeleid van de tot 1 januari 2019 al opgebouwde verlofuren en het verwachte saldo per 31 december 2019.

Investerings

De Rekenkamer heeft in 2017 de computerserver vervangen. Voor 2019 wordt alleen rekening gehouden met kleinere investeringen in de ICT. In 2016 is het kantoor heringericht en voor 2019 zijn ook op dit gebied geen grote investeringen voorzien. De waardering van de vaste activa op de balans wordt voor ultimo 2019 geschat op ongeveer € 11.000. De Rekenkamer investeert niet in openbare ruimtes met een maatschappelijk nut. De vaste activa worden volgens de systematiek uit artikel 8 van de financiële beleids- en beheersverordening afgeschreven.

Voorzieningen

Voorziening frictiekosten:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	100.000	46.000	0	54.000
2018	54.000	37.000	0	17.000
2019	17.000	17.000	0	0

Voorziening POB:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	0	0	25.000	25.000
2018	25.000	4.000	8.000	29.000
2019	29.000	15.000	8.000	22.000

Voorziening evaluatie:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	0	0	50.000	50.000
2018	50.000	45.000	8.000	13.000
2019	13.000	5.000	8.000	16.000

Voorziening eigen risicodragerschap:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	0	0	49.500	49.500
2018	49.000	0	8.000	57.000
2019	57.000	0	0	57.000

Voorziening frictiekosten

De voorziening frictiekosten, die naar aanleiding van de reorganisatie is ingesteld, is eind 2016 naar beneden bijgesteld. Per 1 maart 2017 hebben de betrokken boventalligen een vaste aanstelling gekregen en resteert de loonsuppletie. Voor 2019 is de laatste onttrekking voorzien, deze bedraagt naar verwachting circa € 5.000. Het resterende bedrag zal naar de provincies worden terug gestort.

Voorziening POB

In het kader van de CAO 2018 hebben alle medewerkers per 1 januari 2018 de beschikking over een Persoonlijk Ontwikkelbudget (POB) van € 5.000 voor een periode van vijf jaar. Dit bedrag mag ineens, maar ook verspreid over vijf jaar worden uitgeput. Voor de Rekenkamer kan dit oplopen tot maximaal € 65.000. In 2017 is € 25.000 gestort in de voorziening en in de jaren 2018-2022 zal jaarlijks een bedrag van € 8.000 worden gestort. Voor 2019 wordt verwacht dat weer enkele medewerkers hun POB zullen gaan benutten.

Voorziening evaluatie

De Gemeenschappelijke Regeling bepaalt dat de Rekenkamer eens per zes wordt geëvalueerd. De laatste evaluatie is bijna geheel in 2018 uitgevoerd. In 2019 wordt een bedrag gestort van een zesde van de totale kosten voor de volgende evaluatie.

Voorziening eigen risicodragerschap

De Randstedelijke Rekenkamer is eigen risicodragers, waardoor mogelijke uitkeringslasten bij vertrek van personeel ten laste van de Rekenkamer worden gebracht. Omdat de Rekenkamer voor tijdelijk personeel een payroll-aanstelling als beheersmaatregel ongewenst vindt en omdat dat ook een relatief dure constructie is, is voor het eigen risicodragerschap een voorziening gevormd. In 2018 is de voorziening aangevuld tot het geraamde bedrag om het gemiddelde van de mogelijke scenario's te dekken.

2.3 Meerjarenraming

De begroting van de Randstedelijke Rekenkamer wordt jaarlijks geïndexeerd. De indexering voor 2020 is gebaseerd op de indexcijfers uit het Centraal Economisch Plan van het CPB en is 2,4%. Voor 2020 en verder schat de Rekenkamer de prijsindexering constant op 2%. De rentebaten zijn op € 0 geraamd, omdat het drempelbedrag van € 4.000 voor het uitzetten van overtollige middelen de komende jaren waarschijnlijk niet behaald zal worden. De lasten voor de extra 0,1 fte voor de plaatsvervangend bestuurder worden gedekt vanuit de bestemmingsreserve voor de plaatsvervangend bestuurder, die hiervoor tot en met medio 2023 toereikend is.

Hieronder is de meerjarenraming tot en met 2022 gegeven.

Baten	begroting 2018 1e wijziging	begroting 2019 1e wijziging	2020	2021	2022
Bijdragen provincies structurele begroting	1.553.300	1.608.100 (+3,5%)	1.646.500 (+2,4%)	1.679.400 (+2%)	1.713.000 (+2%)
Rentebaten	-	-	-	-	-
Onttrekking uit de voorziening POB	2.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Lasten					
Onderzoeksprogramma	1.523.000	1.613.900 (+6%)	1.652.700 (+2,4%)	1.685.900 (+2%)	1.719.700 (+2%)
Toevoeging aan de voorziening evaluatie	-	8.300	8.300	8.300	8.300
Toevoeging aan de voorziening eigen risicodragerschap	39.800	-	-	-	-
Saldo	-7.500	-7.100	-7.500	-7.800	-8.000
Onttrekking aan bestemmingsreserve plv bestuurder	13.500	13.100	13.500	13.800 (+2%)	14.000 (+2%)
Toevoeging aan bestemmingsreserve spaarverlof	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Saldo	-	0	0	0	0

| Colofon |

Randstedelijke Rekenkamer

Teleportboulevard 110

1043 EJ Amsterdam

020 – 58 18 585

info@randstedelijke-rekenkamer.nl

www.randstedelijke-rekenkamer.nl

Volg ons op twitter via: [@rekenrandstad](https://twitter.com/rekenrandstad)

April 2019